

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.11.2011
СОМ(2011) 778 окончателен

2011/0389 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните
счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Приетите непосредствено след финансовата криза мерки както в Европа, така и в останалата част на света, бяха съсредоточени предимно върху спешната необходимост от стабилизиране на финансовата система. В много случаи обект на задълбочено проучване и анализ бе ролята на банките, хедж фондовете, агенциите за външна кредитна оценка, надзорните органи или централните банки, докато на ролята на одиторите в тази криза — или на ролята, която е следвало да имат в нея — бе обърнато малко или почти никакво внимание. Като се има предвид, че между 2007 и 2009 г. редица банки отчетоха огромни загуби както по балансовите, така и по задбалансовите си позиции, за много граждани и инвеститори е трудно да разберат как е било възможно за този период одиторите да са предоставяли на клиентите си (в частност на банки) отчети от одит със заверки без резерви.

Важно е да се отбележи, че в условия на криза, когато с 4 588.9 млрд. EUR от парите на данъкоплатците е поет ангажимент за подкрепа на банките между октомври 2008 г. и октомври 2009 г. и когато тази помощ възлиза на 39 % от БВП на 27-те държави-членки на ЕС през 2009 г.¹, всички компоненти на финансовата система трябва да бъдат подобрени.

Професионално извършеният одит е от първостепенно значение за възстановяването на доверието на пазарите и инвеститорите. Той допринася за защитата на инвеститорите чрез предоставяне на лесно достъпна, разходно-ефективна и надеждна информация относно финансовите отчети на дружествата. Той също така потенциално намалява капиталовите разходи за одитираните предприятия, като осигурява повече прозрачност и надеждност на финансовите отчети.

Важно е също да се подчертае, че одиторите са оправомощени по закон да извършват задължителен одит. Това тяхно правомощие отговаря на обществената им роля да предоставят мнение за това дали финансовите отчети на одитираните предприятия дават вярна и точна представа за финансовото им състояние; последните от своя страна са в състояние да се ползват с ограничена отговорност и/или възможност за предоставяне на услуги във финансовия сектор.

От 1984 г. насам правилата на ЕС частично регулираха задължителния одит, като с директива (Директива 1984/253/ЕИО) бяха хармонизирани процедурите за одобряване на одитори. С Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 година относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и

---

¹ Големите размери помощ, одобрени по схеми, могат да бъдат обяснени с факта, че някои държави-членки приеха схеми за цялостна гаранция, в които бяха включени всички задължения на техните банки. Държавите-членки разчитаха основно на гаранционни мерки. Бяха одобрени 546,08 млрд. EUR (4,5% от БВП) като мерки за рекапитализация, от които държавите-членки действително използваха около 141,5 милиарда EUR през 2009 г. В периода между октомври 2008 г. и октомври 2010 г. в областта на държавните помощи Комисията разреши мерки във връзка с финансовата криза в 22 държави-членки: т.е. всички държави-членки с изключение на България, Чешката република, Естония, Малта и Румъния.

83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (наричана по-нататък „Директива 2006/43/ЕО“), приета през 2006 г., значително се разшири обхватът на предходната директива. Високата степен на концентрация на пазара на одиторски услуги и множеството процедури за одобрение, необходими за извършване на трансгранични задължителни одити, пречат на малките и средни одиторски дружества да се възползват от вътрешния пазар. В съответствие със стратегията „Европа 2020“², която призовава за подобряване на стопанската среда, с предложението се цели да се подобри вътрешният пазар за задължителен одит, като се даде възможност за растеж на малките и средните одиторски дружества и се насърчава навлизането на нови играчи.

Настоящото предложение на Комисията за изменение на Директивата за задължителния одит се прави съвместно с предложение за Регламент относно специфичните изисквания за задължителен одит на предприятия от обществен интерес³. Двете предложения са част от извършваната реформа на законодателството в различни области на финансовия сектор. Одитът остава един от основните градивни елементи на финансовата стабилност, тъй като дава увереност относно достоверността на финансовите отчети. Други общи инициативи, по които се работи — като корпоративното управление, счетоводството и кредитните оценки — допълват настоящото предложение. Те не се дублират и не се припокриват едни с други.

Предложението съдържа изменения на разпоредбите, свързани с одобрението и регистрацията на одитори и одиторски дружества, със съдържащите се в Директивата за задължителния одит принципи за професионална етика, професионална тайна, независимост и отчетност, както и със свързаните с тях правила за надзор, които остават приложими за одитирането на лица, различни от предприятия от обществен интерес.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Комисията проведе консултация от 13 октомври до 8 декември 2010 година⁴.

Общо бяха получени близо 700 отговора от страна на различни заинтересовани страни, включващи представители на професията, надзорници, инвеститори, представители на академичните среди, предприятия, правителствени органи, професионални организации и частни лица.

Консултацията показва както желание за промени, така и съпротива срещу тях; особена съпротива срещу промените оказват заинтересовани страни, които понастоящем са се утвърдили успешно. От друга страна, по-специално малки и средни упражняващи дейността лица, както и инвеститори, стигнаха до заключението, че неотдавнашната финансова криза е разкрила сериозни недостатъци. Обобщение на получените предложения от допитването може да бъде намерено на следната интернет страница:

---

² Съобщение на Комисията „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM (2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

³ Предложение на Комисията за регламент относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на предприятия от обществен интерес. COM (2011 г.) x, x.x.2011.

⁴ Европейска комисия, Зелена книга, Одитна политика: поуки от кризата, COM(2010) 561, 13.10.2010 г. Публикувано на интернет адрес: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/audit/green_paper_audit_bg.pdf.

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/audit/summary_responses_en.pdf

Освен това на конференция на високо равнище по въпросите на одита, проведена от Комисията на 10 февруари 2011 г.⁵, беше дадена възможност за по-нататъшен обмен на възгледи.

На 13 септември 2011 г. Европейският парламент прие доклад по собствена инициатива по този въпрос в отговор на Зелената книга на Комисията и настоятелно призовава Комисията да гарантира повече прозрачност и конкуренция на пазара на одиторски услуги⁶. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) прие подобен доклад на 16 юни 2011 година⁷.

Също така въпросите бяха представени на вниманието на държавите-членки на заседанието на Комитета по финансови услуги от 16 май 2011 г. и на заседание на Регулаторния комитет за одит от 24 юни 2011 г.

3. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

В съответствие с политиката си за по-добро регулиране службите на Комисията извършиха оценка на въздействието на различните варианти за провеждане на политика. Сред различните въпроси, които бяха разгледани, някои се отнасяха само за задължителния одит на предприятия от обществен интерес (ПОИ), докато други бяха свързани със задължителния одит като цяло. Заключение бе, че съществува необходимост от по-подробни правила относно одита на ПОИ и че за това ще е необходим отделен правен инструмент. Директивата за задължителния одит ще запази своето общо приложно поле.

По отношение на въпросите, попадащи в приложното ѝ поле, бяха проучени следните проблеми:

- високо равнище на административна тежест, произтичащо от фрагментарни национални разпоредби;
- извършване на трансграничен задължителен одит, разрешено само ако одитор премине изпит за правоспособност и бъде одобрен и регистриран във всяка държава-членка;
- липса на общи стандарти в ЕС относно одитните практики, независимостта и вътрешния контрол на одиторските дружества;
- стандартите за одит не вземат предвид размера на одитираните предприятия, особено на МСП;
- свързани проблеми, отнасящи се до надзора на предприятия, различни от ПОИ.

В допълнение към допълнителните разходи за постигане на съответствие, това води до липса на равнопоставени условия на конкуренция за задължителните одитори и

---

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/conferenc_20110209_en.htm

⁶ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2011/2037>

⁷ COM(2010)561 окончателен, ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 92

одиторските дружества в целия Съюз и ограничени възможности за извършване на дейност за малките и средни одиторски дружества (МСОД).

В оценката на въздействието се прави заключение, че най-добрите варианти за подобряване на съществуващото положение биха били:

- улесняване на трансграничното признаване на компетентността на предоставящите одиторски услуги: принцип на взаимно признаване на одиторските дружества и задължителните одитори в целия Съюз;
- уеднаквяване на стандартите относно одитните практики, независимостта и вътрешния контрол на одиторските дружества в Съюза чрез въвеждането на международните стандарти за одит с цел да се гарантира, че стандартите за одит са едни и същи в целия Съюз; добавки на национално равнище биха били приемливи, когато това е необходимо;
- адаптиране на стандартите за одит към размера на одитираното предприятие чрез изискване от държавите-членки да гарантират възможността за провеждане на съответстващ и опростен одит на МСП.

Тези въпроси се отнасяха до всички задължителни одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия, различни от ПОИ. В допълнение към тези въпроси оценката на въздействието обхваща други области, които бяха свързани само със задължителните одити на ПОИ.

Различните варианти на политиката и тяхното въздействие върху заинтересованите страни са разгледани подробно в оценката на въздействието, която е на разположение на следната интернет страница:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/index_en.htm.

4. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

4.1. Правно основание

Директивата за изменение има същото правно основание като Директивата за задължителния одит. Предложението се основава на член 50 от Договора за функционирането на ЕС, който изисква приемането на директива относно въпроси, свързани с установяването (например тези в областта на професионалните квалификации). Изменената директива е от значение за ЕИП.

Новата изменена директива ще се прилага съвместно с регламент относно специфичните изисквания по отношение на задължителния одит на ПОИ.

4.2. Принципи за субсидиарност и пропорционалност

В съответствие с принципите за субсидиарност и пропорционалност, които са формулирани в член 5 от Договора за ЕС, целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. По-специално улесняването на трансграничната мобилност на задължителните одитори и одиторските дружества в

целия Съюз не може да бъде постигнато без намеса на равнището на Съюза. По този начин предложението на Комисията спазва принципа на субсидиарност, тъй като с него се цели преодоляване на пречките за развитието на единен пазар за услуги по задължителен одит и на пречките, установени по време на откритото допитване до заинтересованите страни. В допълнение изменената директива оставя свобода на действие на държавите-членки по отношение на начина за адаптиране на стандартите за одит към размера на одитираното предприятие, който да доведе до подобряване на одиторските услуги, предлагани на съответните МСП. Освен това предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като всички решения са изготвени при отчитане на ефективността на разходите. Предложението не надхвърля необходимите мерки за постигане на поставените цели.

4.3. Подробно обяснение на предложението

Основните изменения на Директивата за задължителния одит са:

1) Разграничение между Директивата за задължителния одит и допълнителен правен инструмент относно специфични изисквания за задължителния одит на ПОИ (*член 1*)

Комисията предлага изменената Директива за задължителния одит да се прилага съвместно с Регламента относно специфичните изисквания за задължителния одит на годишните финансови отчети и консолидираните финансови отчети на предприятия от обществен интерес. Следователно е необходимо ясно разграничение между двата правни текста. Настоящите разпоредби в Директивата за задължителния одит, които се отнасят само до извършване на задължителен одит на годишните и консолидираните финансови отчети на предприятия от обществен интерес, ще бъдат интегрирани и, ако е целесъобразно, изменени в предложението за Регламент относно специфичните изисквания за задължителния одит на годишните финансови отчети и консолидираните финансови отчети на ПОИ. Вследствие на това членове 39—44 и член 22, параграф 2), *in fine*, следва да бъдат заличени.

Освен това член 1 се отнася за прилагането на изменената Директива към задължителния одит на ПОИ. Членове 3—20 (относно достъпа на одиторите до пазара) се прилагат за задължителните одитори и одиторските дружества, независимо от вида на одитирано предприятие. За останалите членове от директивата обаче ситуацията е различна: Член 22 относно независимостта и обективността, член 25 относно одиторските такси, членове 27 и 28 относно отчитането на одита, както и членове 29—31 относно гарантирането на качеството, разследванията и санкциите няма да се прилагат по отношение на задължителния одит на ПОИ. В регламента ще бъдат приети по-подробни специфични правила по тези въпроси. Членове 32—36 относно надзора ще се прилагат само към задължителния одит на ПОИ по отношение на надзора за съответствие с членове 3—20. Накрая, други членове се прилагат за одити на ПОИ и се допълват от регламента относно специфичните изисквания (членове 21, 23, 24, 26, 37 и 38).

2) Определение на „задължителен одит“ с оглед съобразяване с новата счетоводна директива (*член 2*)

Комисията също така предлага промяна в определението за „задължителен одит“. На първо място, задължителният одит ще продължава да обхваща случаи, при които по силата на различни правни норми на Съюза съществува задължение за одит на

финансовите отчети на някои предприятия в зависимост от правната им форма или дейността им. За да се гарантира единствеността на одита, определението за „задължителен одит“ следва да обхваща и ситуации, при които държавите-членки решават да наложат изискване финансовите отчети на малките предприятия да подлежат на одит⁸. Най-накрая, ако малко предприятие доброволно вземе решение да бъде извършен одит на финансовите му отчети, този одит също следва да се счита за задължителен одит.

3) Изменение на правила за собственост (член 3 и член 22, параграф 2)

Друга промяна на Директивата за задължителния одит се отнася до либерализацията на правилата за собственост на одиторските дружества. Понастоящем Директивата за задължителния одит изисква мнозинството от правата на глас в одиторско дружество да се държи от лицензирани счетоводители, упражняващи дейността. Това изискване не е предвидено в предложеното изменение и на държавите-членки се забранява да изискват минимален дял от капитала или от правата на глас в одиторско дружество да се притежават от задължителни одитори или одиторски дружества. Въпреки това, в новия член 3, параграф 4 се запазва съществуващото изискване мнозинството от членовете на административния или управителния орган на одиторското дружество да са одиторски дружества или задължителни одитори.

Допускането на по-широко участие в собствеността следва да улесни достъпа на одиторските дружества до капитал, което може да доведе до увеличаване броя на предоставящите одиторски услуги и може да насърчи навлизането на нови участници на пазара, включително чрез набиране на публичните пазари на средства за разширяване на капитала.

4) Паспорт за одиторски дружества (член 3б, член 15 и член 17)

Предложението за изменена директива би позволило одиторски дружества да извършват задължителен одит в държава-членка, различна от държавата-членка, в която са били одобрени, при условие че основният партньор по одита, който ръководи одита, е одобрен като одитор в съответната държава-членка. В резултат на това тежестта, свързана с множество процедури за одобрение, ще бъде намалена и в същото време това ще даде възможност за появата на истински общоевропейски одиторски дружества. Това автоматично признаване на дружества няма да доведе до намаляване на качеството на надзора, тъй като от надзорните органи ще продължава да се изисква да упражняват надзор над одитната дейност, извършвана в съответната им държава-членка.

След като е получено одобрението в държавата-членка по произход обаче, приемащата държава-членка може да изисква някаква форма на регистрация на одиторски дружества от други държави-членки. Тази регистрация следва да се извършва в съответствие с членове 15 и 17, които се отнасят и до регистрацията на всяко местно одиторско дружество.

---

⁸ След предложението на Комисията за преработване на Директива 78/660/ЕИО (Четвърта директива в областта на дружественото право) и на Директива 83/349/ЕИО (Седма директива на Съвета) одитирането на отчетите на малките предприятия няма да се изисква от законодателството на ЕС.

5) Паспорт за задължителните одитори (*член 3а*) и облекчаване на условията за одобряване на задължителния одитор в друга държава-членка (*член 14*)

Предложените изменения по отношение на одобряването на задължителни одитори от други държави-членки са съобразени с разпоредбите на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации (Директива за професионалните квалификации)⁹.

С член 3а ще бъде дадена възможност на задължителните одитори да предоставят трансгранични услуги по извършване на задължителен одит на временна или на случайна основа. Ще се прилагат условията по членове 5—9 от Директивата за професионалните квалификации, по-специално задължението да бъде съобщено на съответния компетентен орган намерението да бъдат предоставени въпросните услуги.

Съгласно изменения член 14 държавите-членки ще могат да предлагат на одобрен в друга държава-членка задължителен одитор да избере между период за приспособяване и изпит за правоспособност, в случай че този одитор желае да установи постоянно място на стопанска дейност в тези държави-членки.

По отношение на изискванията за изпита за правоспособност няма съществени промени от предишната формулировка на член 14. Целта натеста следва да бъде да се оцени дали задължителният одитор познава законовите и подзаконовите разпоредби на тази държава-членка, които са от значение за извършването на задължителния одит.

По време на периода за приспособяване, който следва да бъде предоставен на заявителя като алтернатива на изпита за правоспособност, на задължителния одитор следва да бъде разрешено да извършва задължителен одит под надзора на местен одитор в държава-членка, различна от тази, в която е одобрен. Продължителността на периода за приспособяване е три години.

По отношение на надзора над задължителни одитори от други държави-членки публичният орган, който следва да отговаря за статута на задължителният одитор и за оценката на обучението, преминато по време на периода за приспособяване, е компетентният орган на приемащата държава-членка, тъй като той е най-подходящ за тази цел.

6) Изисквания към компетентните органи да си сътрудничат по отношение на образователните изисквания и изпита за правоспособност (*член 6 и член 14*)

За да се гарантира по-пълно сближаване на образователните квалификации на одиторите на равнището на Съюза, компетентните национални органи, отговарящи за публичния надзор над задължителните одитори, трябва да си сътрудничат. Сътрудничество на равнището на Съюза е необходимо също така, за да се хармонизират изискванията, свързани с изпита за правоспособност на задължителните одитори с цел да го направят по-предсказуем и прозрачен.

7) Стандарти за одит и отчитане на одита (*член 2б*)

---

⁹ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

За да се подобри качеството на извършваните в Съюза задължителни одити, в предложението се изисква от държавите-членки да гарантират, че задължителните одитори и одиторските дружества извършват одит в съответствие с международните стандарти за одит.

Член 28, параграф 2 се заличава, тъй като предложението за регламент относно специфичните изисквания за задължителен одит на ПОИ включва подробни разпоредби за одиторския доклад.

8) Нови правила относно компетентните органи (*членове 32 и 32a*)

Понастоящем Директивата за задължителния одит изисква от държавите-членки да организират система за публичен надзор над задължителните одитори и одиторските дружества. Това на практика позволява професионални организации да са отговорни, наред с другото, за одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторските дружества, както и за външните проверки за гарантиране на качеството, разследванията и дисциплинарите мерки. В новото изменение се посочва, че компетентният орган, отговарящ за публичния надзор, ще бъде публичен орган, който също ще отговаря за одобрението (член 3 и член 32), регистрацията (член 15) и гарантиране на качеството (член 29).

За да се гарантира, че публичните органи за надзор над одиторите изпълняват функциите си по независим и ефективен начин, те също така трябва да разполагат със съответните правомощия и ресурси за провеждане на разследвания, както и с достъп до документи от значение, държани от задължителните одитори или одиторските дружества (член 32, параграф 5). Макар че професионална организация вече не може да носи отговорност за задачите, изброени в член 32, компетентният орган, отговарящ за публичния надзор, може да делегира на други органи или организации някои от задачите си по одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторските дружества (член 32a). Подобно делегиране следва да подлежи на няколко условия, като органът, който носи крайната отговорност, е компетентният орган, както е посочено в член 32, параграф 1. Държавите-членки се уведомяват взаимно за извършеното делегиране.

9) Забрана на договорни клаузи, които оказват влияние върху назначаването на задължителни одитори или одиторски дружества (*член 37, параграф 3*)

В контекста на назначаването на задължителните одитори и одиторски дружества с член 37 се забраняват клаузи, съгласно които трета страна предлага, препоръчва или изисква от одитираното предприятие да назначи конкретен задължителен одитор или одиторско дружество.

10) Специални правила за задължителния одит на малки и средни предприятия (*членове 43a и 43b*)

Като следствие от неотдавнашното предложение на Комисията, съгласно законодателството на ЕС отпада изискването финансовите отчети на малки

предприятия да бъдат одитирани¹⁰, въпреки че държавите-членки все още могат да го прилагат. Това изискване обаче ще остане в сила за средни предприятия.

При извършване на одит на средни предприятия съгласно законодателството на ЕС, изменената директива изисква държавите-членки да гарантират, че начинът, по който се прилагат стандартите за одит по отношение на тези предприятия, е съобразен с техния размер и мащаб. Освен това малките предприятия, чиито отчети подлежат на одит, който е задължителен съгласно националното законодателство или е на доброволна основа, следва също да се ползват от това пропорционално прилагане на стандартите. Това съобразяване на одита с размера на одитираното предприятие следва да доведе до предоставяне на по-добри одиторски услуги на съответните малки и средни предприятия, както евентуално и до по-ниски разходи. С предложената мярка не се определя в подробности как трябва да бъде извършено пропорционалното прилагане на стандартите; съгласно принципа на субсидиарността това е оставено на преценката на държавите-членки.

Важно е да се подчертае, че когато едно малко или средно предприятие е ПОИ, се прилагат разпоредбите, съдържащи се в проекта за регламент относно специфичните изисквания за задължителния одит на ПОИ.

11) Специални правила по отношение на делегираните и изпълнителните правомощия след влизането в сила на Договора от Лисабон (членове 48а, 48б и 48в)

С член 8, параграф 3, член 22, параграф 4, член 29, параграф 2, член 36, параграф 7, член 45, параграф 6, член 46, параграф 2 и член 47, параграфи 3 и 5 (делегирани актове и актове за изпълнение) процедурите по комитология се привеждат в съответствие с разпоредбите на членове 290 и 291 от Договора за функционирането на ЕС, с които се определя новата рамка за изпълнителните правомощия на Комисията. По отношение на правомощията на Комисията да приема актове за изпълнение в съответствие с член 291 от Договора за функционирането на ЕС, тези правомощия се уреждат с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията¹¹.

Привеждането в съответствие се извършва за всеки отделен случай, за да се даде възможност за преразглеждане на правомощията, предоставени на Комисията от законодателите. По този начин изпълнителните правомощия на Комисията са преразгледани, за да се даде възможност за уточняване и осъвременяване на някои елементи от директивата, както и да се даде възможност на Комисията да предприеме мерки за улесняване на сътрудничеството, от една страна между одитора и компетентните органи на държавите-членки и, от друга страна, между компетентните органи на държавите-членки и тези от трети страни в няколко области, обхванати от директивата.

---

¹⁰ Предложение на Комисията за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните с тях доклади на някои видове предприятия, COM(2011) 684 окончателен, 25.10.2011 г.

¹¹ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

В новите членове 48а, 48б и 48в се уточнява начинът, по който Комисията упражнява делегираните правомощия, случаите, в които делегирането може да бъде отменено от законодателите, както и случаите, в които Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението на Комисията няма пряко или косвено отражение върху бюджета на Европейския съюз.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 50 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 година относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета определя условията за одобрение и регистрация на лица, които извършват задължителен одит, правилата за независимост, обективност и професионална етика, на които трябва да отговарят, както и рамката за публичен надзор над тяхната дейност. Необходимо е обаче допълнително да се хармонизират тези разпоредби на равнището на Съюза, за да се осигури по-голяма прозрачност и предвидимост на изискванията, които се прилагат за такива лица, и да се засили тяхната независимост и обективност при изпълнение на задачите им. Освен това, за да се засили защитата на инвеститорите е важно да бъде укрепен публичният надзор над задължителните одитори и одиторските дружества, като бъде повишена независимостта на публичните органи за надзор на Съюза и като им бъдат предоставени адекватни правомощия.
- (2) Поради голямата обществена значимост на ПОИ, произтичаща от мащаба и размера на тяхната стопанска дейност или от нейния характер, следва да бъде

---

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

подобрена достоверността на одитираните финансови отчети на ПОИ. Следователно специалните разпоредби по отношение на задължителния одит на ПОИ, съдържащи се в Директива 2006/43/ЕО, са допълнително разработени в Регламент (ЕС) № [XXX] от [xxx] относно специфичните изисквания за одит на ПОИ. Вследствие на това разпоредбите от Директива 2006/43/ЕО, отнасящи се до задължителния одит на ПОИ, следва да бъдат заличени от посочената директива и задължителният одит на ПОИ следва да се регулира с Регламент (ЕС) № [XXX] от [XXX].

- (3) С оглед предоставяне на възможност за разрастване на одиторските дружества, държавите-членки би трябвало да им разрешат достъп до външен капитал. Поради това държавите-членки следва да преустановят изискването минимален капитал или права на глас в одиторско дружество да бъдат държани от задължителни одитори или одиторски дружества, при условие че мнозинството от членовете на административния орган са одиторски дружества, които са одобрени в някоя държава-членка или задължителни одитори с добра репутация.
- (4) Съгласно Договора вътрешният пазар включва пространство без вътрешни граници, в което са гарантирани свободното движение на стоки и услуги и свободата на установяване. Необходимо е да се позволи задължителните одитори и одиторските дружества да развият своите дейности по извършване на задължителен одит в рамките на Съюза, като им се даде възможност да предоставят тези услуги в държава-членка, различна от тази, в която са били одобрени. Предоставянето на възможност задължителните одитори и одиторските дружества да извършват в приемаща държава-членка задължителни одити под професионалното звание, получено в тяхната държава-членка по произход, съответства в частност на нуждите на групи предприятия, които, поради увеличаващите се търговски потоци в резултат на вътрешния пазар, съставят финансови отчети в няколко държави-членки и трябва да ги представят за одит съгласно законодателството на ЕС. Премахването на бариерите пред развитието на услугите по извършване на задължителен одит между държавите-членки следва да допринесе за интегрирането на пазара на одиторски услуги в Съюза.
- (5) Задължителният одит изисква адекватни познания по предмети като дружествено право, фискално право и социално право, които могат да се различават в различните държави-членки. Следователно с цел гарантиране на качеството на предоставяните в дадена държава-членка услуги по извършване на задължителен одит трябва тази държава-членка да разполага с възможност да налага компенсационна мярка, в случай че задължителен одитор, одобрен в друга държава-членка, желае да бъде одобрен и на територията на тази държава-членка, за да установи в нея място на стопанска дейност. Такава мярка следва да отчита професионалния опит на задължителния одитор. Тя не следва да води до непропорционална тежест за съответния задължителен одитор, нито да възпрепятства или да намалява привлекателността на предоставянето на услуги по извършване на задължителен одит. На заинтересования задължителен одитор следва да бъде предоставена възможност за избор между изпит за правоспособност и период за приспособяване, както е посочено в Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г.

относно признаването на професионалните квалификации². В края на периода за приспособяване задължителният одитор следва да може да се интегрира в професионалното съсловие в приемащата държава-членка след оценка, че е придобил професионален опит в тази държава-членка.

- (6) С цел да се повиши независимостта на задължителните одитори и одиторските дружества от одитираното предприятие при извършването на задължителен одит, всяко лице или предприятие, притежаващо права в одиторско дружество, следва да бъде независимо от одитираното предприятие и не следва да бъде включено в процеса на вземане на решения в одитираното предприятие.
- (7) Важно е да се осигури високо качество на задължителния одит в рамките на Съюза. Следователно всеки задължителен одит трябва да се извършва въз основа на международните стандарти за одит, представляващи част от Проекта за яснота, издадени от Международната федерация на счетоводителите (МФС) през 2009 г., доколкото те са свързани със задължителния одит. Държавите-членки следва да разполагат с възможност да налагат допълнителни национални процедури или изисквания за извършване на одит само ако те произтичат от специфични национални нормативни изисквания, свързани с обхвата на задължителния одит на годишните или консолидираните финансови отчети, което означава, че тези изисквания не са били обхванати от приетите международни стандарти за одит, и само ако допринасят както за достоверността и качеството на годишните финансови отчети и консолидираните финансови отчети, така и за общото благо на Съюза. Комисията следва да продължава да участва в наблюдението на съдържанието и в процеса на приемане на международните стандарти за одит от МФС.
- (8) С цел да се повиши достоверността и прозрачността на проверките за гарантиране на качеството, извършвани в Съюза, системите на държавите-членки за осигуряване на качеството следва да бъдат управлявани от компетентните органи, определени от държавите-членки да гарантират публичния надзор над задължителните одитори и одиторските дружества. Проверките за гарантирането на качеството имат за цел предотвратяване или преодоляване на потенциални пропуски в начина, по който се извършва задължителният одит. За да се гарантира, че проверките за гарантиране на качеството се извършват в съответствие с техния обхват, при извършването на тези проверки компетентните органи следва да вземат предвид мащаба и размера на дейността на задължителните одитори и одиторските дружества.
- (9) Публичният надзор над задължителните одитори и одиторските дружества обхваща одобрението, регистрацията на задължителните одитори и одиторските дружества, приемането на стандарти за професионална етика и вътрешен контрол на качеството в одиторските дружества, продължаващото образование, както и системите за гарантиране на качеството, за разследване и санкции за задължителни одитори и одиторски дружества. С цел да се повиши прозрачността на надзора над одиторите и да се даде възможност за подобряване на отчетността, всяка държава-членка следва да определи един-единствен орган, който да отговаря за публичния надзор над задължителните одитори и

---

² ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

одиторските дружества. Независимостта на такъв публичен орган за надзор по отношение на одиторската професия е основна предпоставка за почтеността, ефикасността и нормалното функциониране на публичния надзор над задължителните одитори и одиторските дружества. Следователно публичните органи за надзор следва да се ръководят от лица, които не упражняват дейността, като държавите-членки следва да установят независими и прозрачни процедури за подбор на лица, които не упражняват дейността.

- (10) Публичните органи за надзор следва да разполагат с достатъчно правомощия, за да се гарантира ефективното изпълнение на задълженията им. По-специално държавите-членки следва да гарантират, че публичните надзорни органи разполагат с правомощия за започване и провеждане на разследвания, както и че имат достъп до всички необходими за изпълнението на техните задължения документи, притежавани от задължителни одитори или одиторски дружества. Освен това публичните надзорни органи следва да разполагат с достатъчно човешки и финансови ресурси за изпълнение на своите задължения.
- (11) За адекватен надзор над задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват трансгранични дейности или са част от мрежи, се изисква обмен на информация между публичните надзорни органи на държавите-членки. С цел да се защити поверителността на информацията, която може да бъде обменена по този начин, държавите-членки следва да наложат задължение за опазване на професионалната тайна не само за служителите на публичните органи за надзор, но и за всички лица, на които публичните органи за надзор са делегирани задачи. Компетентният орган следва да разполага с възможност да делегира задачи на други органи или организации само по отношение на одобрението и регистрирането на задължителните одитори. Такова делегиране следва да бъде подчинено на няколко условия и компетентният орган следва да носи крайната отговорност за него.
- (12) „Small Business Act“, приет през юни 2008 година³ и преразгледан през февруари 2011 г.⁴, признава централната роля, която имат малките и средни предприятия в икономиката на Съюза и има за цел подобряването на цялостния подход към предприемачеството и утвърждаването на принципа „Мисли първо за малките“ в разработването на политиката. Стратегията „Европа 2020“⁵, приета през март 2010 г., също така призовава за подобряване на стопанската среда, особено за малките и средните предприятия, включително чрез намаляване на разходите за трансакции за извършване на стопанска дейност в Съюза. В член [34] от Директива [XXX] на Европейския парламент и на Съвета от [xxx] относно годишните финансовите отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните с тях доклади на някои видове предприятия не се изисква от малките предприятия да предоставят своите финансови отчети за извършване на одит.

---

³ Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Small Business Act“ за Европа {SEC (2008) 2102}.

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Преглед на „Small Business Act“ за Европа, COM (2011) 78 окончателен.

⁵ Съобщение на Комисията „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM (2010) 2020 окончателен.

- (13) Тежестта върху малките и средни предприятия в рамките на Съюза във връзка с извършването на одит на финансовите им отчети следва да бъде преразгледана с оглед свеждането ѝ до необходимия минимум, без да се накърнява защитата на инвеститорите. Държавите-членки следва да гарантират, че стандартите за одит, в съответствие с които се извършва задължителният одит на финансовите отчети на тези предприятия, се прилагат пропорционално на мащаба на малките и средни предприятия.
- (14) Някои държави-членки са заменили задължителния одит на малки предприятия с ограничен преглед на техните финансови отчети. Целесъобразно е да се разреши на тези държави-членки да запазят тази практика, вместо да създават разпоредби за пропорционалното прилагане на стандартите за одит по отношение на малките предприятия.
- (15) За да се защитят правата на засегнатите страни, когато компетентните органи на държавите-членки си сътрудничат с компетентните органи на трети страни за обмен на работни документи по одита или на други документи от значение за оценка на качеството на проведения одит, държавите-членки следва да гарантират, че работните договорености между техните компетентни органи, въз основа на които се извършва обменът на такива документи, съдържат достатъчно предпазни мерки за защита на търговската тайна и търговските интереси на одитираните предприятия, включително правата върху индустриалната и интелектуалната собственост.
- (16) Прагът от 50 000 EUR по член 45, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО е приведен в съответствие с член 3, параграф 2, букви в) и г) от Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на Директива 2001/34/ЕО⁶. Праговете, посочени в Директива 2003/71/ЕО, бяха увеличени до 100 000 EUR по силата на член 1, параграф 3 от Директива 2010/73/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷. По тази причина съответни корекции следва да бъдат направени в прага, определен в член 45, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО.
- (17) За да се гарантира пълното действие на новата рамка, предвидена в Договора за функционирането на Европейския съюз, е необходимо да бъдат адаптирани изпълнителните правомощия, установени съгласно член 202 от Договора за създаването на Европейската общност, и те да бъдат заменени с подходящи разпоредби в съответствие с членове 290 и 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (18) Привеждането в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално с членове 290 и 291 от него на процедурите за приемане на делегирани актове и на актове за изпълнение от Комисията следва да се извършва за всеки случай поотделно. Правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз

---

⁶ ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64.

⁷ ОВ L 327, 11.12.2010 г., стр. 1.

следва да бъде делегирано на Комисията, за да се вземат предвид развитията в одита и одиторската професия и да се улесни надзорът над задължителните одитори и одиторските дружества. В частност използването на делегирани актове е необходимо с цел уточняване на изискванията за одобряване на физически лица като задължителни одитори и на принципите на независимост и обективност, които задължителните одитори и одиторските дружества са длъжни да спазват, както и за изменение на определението за международни стандарти за одит. В областта на надзора над одиторите използването на делегирани актове е необходимо, за да се разработят процедурите за обмен на информация между компетентните органи на държавите-членки, условията и редът, при които следва да се провеждат трансграничните разследвания, както и условията и редът за сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки и тези на трети страни. От особено значение е Комисията да провежда целесъобразни консултации при подготвителната си работа, включително на експертно равнище.

При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и по подходящ начин предаването на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.

- (19) На Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за изпълнение с оглед осигуряване на еднакви условия за прилагането на декларациите относно еквивалентността на режимите на трети страни за надзор над одиторите или относно адекватността на компетентните органи на трета страна, доколкото те засягат отделни трети страни или отделни компетентни органи на трети страни. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията⁸.
- (20) Доколкото целта на настоящата директива, а именно засилване на защитата на инвеститорите във финансовите отчети, публикувани от предприятия, чрез по-нататъшно подобряване на качеството на задължителните одити, които се извършват в рамките на Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може, с оглед на нейните мащаби и последици, да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в посочения член, настоящата директива не се разпростира отвъд необходимото за постигането на тази цел.
- (21) Следователно Директива 2006/43/ЕО следва да бъде съответно изменена,

---

⁸ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения

Директива 2006/43/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 1 се изменя, както следва:

а) Добавят се следните параграфи:

„Разпоредбите на членове 22, 25 и 27—30 от настоящата директива не се прилагат за задължителния одит на годишните и консолидираните отчети на предприятия от обществен интерес, ако не е посочено в Регламент (ЕС) № [xxx].

Членове 32—36 от настоящата директива се прилагат по отношение на предприятия от обществен интерес, доколкото са свързани с надзора по спазването на определените в членове 3—20 правила за одобрение и регистриране на задължителните одитори и одиторските дружества.“

2. Член 2 се изменя, както следва:

а) Точка 1 се заменя със следното:

„1. „задължителен одит“ означава одит на годишните или консолидираните отчети, доколкото:

а) се изисква от законодателството на Съюза;

б) се изисква от националното законодателство по отношение на малките предприятия;

в) се извършва на доброволна основа по отношение на малките предприятия;“;

б) Точка 10 се заменя със следното:

„10. „компетентни органи“ означава органите, определени със закон, на които е възложено регулирането и/или надзорът над задължителните одитори и одиторските дружества или конкретни аспекти от регулирането или надзора; позоваването на „компетентен орган“ в конкретен член означава позоваване на органа, отговарящ за функциите в посочения член;“;

в) Точка 11 се заличава;

г) Точка 13 се заменя със следното:

„13. „предприятия от обществен интерес“ означава:

- а) предприятия, регулирани от правото на държава-членка, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар на която и да е държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО;
- б) кредитни институции, както са определени в член 4, точка 1 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*);
- в) застрахователни предприятия по смисъла на член 13 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (**);
- г) предприятия, регулирани от законодателството на държава-членка, които са платежни институции по смисъла на член 4, точка 4 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (***), освен в случаите, когато се прилага член 15, параграф 2 от посочената директива;
- д) предприятия, регулирани от законодателството на държава-членка, които са институции за електронни пари по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (****), освен в случаите, когато се прилага член 15, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО;
- е) инвестиционни посредници съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО;
- ж) алтернативни инвестиционни фондове от ЕС, както са определени в член 4, параграф 1, буква к) от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*****);
- з) предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), както са определени в член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*****);
- и) предприятия, регулирани съгласно законодателството на държава-членка, които са централни депозитари на ценни книжа;
- й) централни контрагенти съгласно определението в член 2, параграф 1 от Регламент X/XXXX на Европейския парламент и на Съвета (*****) [вж. предложение за Регламент относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции, COM (2010) 484];

(*) ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.

(**) ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

(***) ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

(****) ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7.

(*****) ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1.

(******) ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32;

(******) ОВ L ....“

д) Добавят се следните точки 17—20:

„17. „средни предприятия“ означава предприятията, посочени в член 3, параграф 2 от Директива XX/XX [Директива за замяна на Четвъртата и Седмата директиви в областта на дружественото право];

18. „малки предприятия“ означава предприятията, посочени в член 3, параграф 1 от Директива XX/XX [Директива за замяна на Четвъртата и Седмата директиви в областта на дружественото право];

19. „държава-членка по произход“ означава държавата-членка, в която задължителният одитор или одиторското дружество са одобрени в съответствие с член 3, параграф 1;

20. „приемаща държава-членка“ означава държава-членка, в която задължителен одитор, одобрен от неговата държава-членка, желае да бъде също така одобрен в съответствие с член 14, или държава-членка, в която задължителен одитор или одиторско дружество, одобрени от своята държава-членка, извършват задължителен одит на временен или случаен принцип, или държава-членка, в която одиторско дружество, одобрено от своята държава-членка по произход, желае признаване на такова одобрение в съответствие с член 3б.“

3. Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се изменя, както следва:

i) първа алинея се заменя със следното:

„Всяка държава-членка определя компетентния орган, посочен в член 32, като орган, отговарящ за одобряването на задължителните одитори и одиторските дружества.“;

ii) втора алинея се заличава;

б) параграф 4 се изменя, както следва:

i) в първа алинея буква б) се заличава;

ii) в първа алинея буква в) се заменя със следното:

„в) мнозинството от членовете на административния или управителния орган на дружеството трябва да бъдат одиторски дружества, които са одобрени в някоя държава-членка, или физически лица, които отговарят най-малко на условията, предвидени в членове 4 и 6—12. Когато такъв

орган има не повече от двама членове, един от тези членове трябва да отговаря най-малко на условията съгласно настоящата буква.“;

iii) втора алинея се заменя със следното:

„Държавите-членки не могат да определят допълнителни условия по отношение на посочените букви. Не се разрешава на държавите-членки да изискват минимален размер на капитала или на правата на глас в одиторско дружество да бъдат притежавани от задължителни одитори или одиторски дружества.“.

4. Вмъкват се следните членове 3а и 3б:

„Член 3а

Трансгранично предоставяне на услуги от задължителни одитори

Чрез дерогация от член 3, параграф 1 от настоящата директива задължителният одитор, одобрен в държава-членка, има право да извършва задължителен одит в друга държава-членка на временен или случаен принцип. Прилагат се членове 5—9 от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*).

Член 3б

Признаване на одиторски дружества

1. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 одиторско дружество, одобрено в държава-членка, има право да извършва задължителен одит в друга държава-членка на временен или случаен принцип или постоянно, при спазване на член 3, параграф 4, буква а).

2. Одиторско дружество, което желае да извършва задължителен одит в държава-членка, различна от тази, в която е одобрено, се регистрира от компетентния орган в приемащата държава-членка в съответствие с членове 15 и 17.

3. Компетентният орган на приемащата държава-членка регистрира одиторското дружество след представяне на удостоверение за регистриране от компетентния орган на държавата-членка по произход. Компетентният орган на приемащата държава-членка може да изиска удостоверението да е издадено от компетентния орган на държавата-членка по произход преди не повече от три месеца. Той уведомява за регистрирането компетентния орган на държавата-членка по произход.

(*) ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.“

5. В член 6 се добавя следният параграф:

„Компетентните органи, посочени в член 32, си сътрудничат с оглед постигане на сближаване на изискванията, предвидени в настоящия член. Те си сътрудничат с Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и с компетентните органи, упоменати в член X от Регламент [XXX] от [XXX], доколкото такова сближаване на изискванията се отнася до задължителния одит на предприятия от обществен интерес.“

6. Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 1, буква и) се заменя със следния текст:

„и) международните стандарти за одит, посочени в член 26;“

б) параграф 3 се заменя със следното:

„На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел адаптиране на списъка на предметите, които се включват в проверката на теоретичните познания по параграф 1 от настоящия член. При използване на тези правомощия Комисията взема предвид развитията в одита и одиторската професия.“

7. Член 14 се заменя със следното:

„Член 14

Одобряване на задължителни одитори от друга държава-членка

1. Компетентните органи, посочени в член 32, установяват процедури за одобряване на задължителни одитори, които са били одобрени в други държави-членки. Тези процедури са в съответствие с членове 11 и 12 от Директива 2005/36/ЕО и не могат да надхвърлят изискванията по членове 13 и 14 от посочената директива.

2. Държавите-членки предлагат на заявителя избор между период за приспособяване по член 3, параграф 1, буква ж) от Директива 2005/36/ЕО и изпит за правоспособност по буква з) от посочения параграф. За целите на настоящия член не се прилагат разпоредбите на член 14, параграф 3 от Директива 2005/36/ЕО.

Периодът за приспособяване не надвишава три години и подлежи на оценка.

Изпитът за правоспособност се провежда на един от езиците, позволени от езиковите правила, приложими в съответната държава-членка. Той обхваща само достатъчните познания на задължителния одитор за законовите и подзаконовите разпоредби на тази държава-членка, доколкото те са свързани със задължителния одит.

3. Компетентните органи, посочени в член 32, си сътрудничат с оглед постигане на сближаване на изискванията за периода за приспособяване и изпита за правоспособност. Те подобряват прозрачността и предвидимостта на

изискванията. Те си сътрудничат с ЕОЦКП и с компетентните органи, посочени в член [XXX] от Регламент [XXX] от [XXX], доколкото такова сближаване на изискванията се отнася до задължителния одит на предприятия от обществен интерес.“.

8. В член 15, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Публичният регистър се организира от компетентния орган, посочен в член 32.“.

9. В член 17, параграф 1 се добавя следната буква й):

„ако е приложимо, дали одиторското дружество е регистрирано съгласно членове 3а и 3б.“.

10. В член 21 параграф 2 се заличава.

11. Член 22 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите-членки гарантират, че при извършване на задължителния одит задължителният одитор и/или одиторското дружество и всеки притежател на права на глас в одиторското дружество е независим/о от одитираното предприятие и не участва във вземането на решения в одитираното предприятие.“

б) в параграф 2 втора алинея се заличава;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел определяне на:

а) заплахите и гаранциите, посочени в параграф 2 от настоящия член;

б) случаите, в които значимостта на заплахите, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, е такава, че накърнява независимостта на задължителния одитор или на одиторското дружество.“

12. Член 26 се заменя със следното:

„Член 26

Стандарти за одит

1. Държавите-членки гарантират, че задължителните одитори и одиторските дружества извършват задължителния одит в съответствие с международните стандарти за одит, ако тези стандарти са в съответствие с изискванията на настоящата директива и на Регламент XX/XX.

Държавите-членки могат да налагат процедури или изисквания за одит в допълнение към международните стандарти за одит, само ако такива процедури или изисквания за одит произтичат от специфични национални нормативни изисквания, свързани с обхвата на задължителния одит. Държавите-членки гарантират, че тези процедури или изисквания за одит отговарят на следните условия:

- a) те допринасят за повишаване равнището на достоверност и качеството на годишните или консолидираните финансови отчети в съответствие с принципите, определени в член 4, параграф 3 от Директива [XXXX] относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните с тях доклади на някои видове предприятия;
- б) допринасят за общото благо на Съюза.

Държавите-членки съобщават тези процедури или изисквания за одит на Комисията, ЕОЦКП и другите държави-членки.

2. За целите на параграф 1 „международни стандарти за одит“ означава издадените от Международната федерация на счетоводителите през 2009 г. като част от Проекта за яснота международни одиторски стандарти (МОС) и свързаните с тях декларация и стандарти, доколкото те имат отношение към задължителния одит.

3. На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел изменение на определението на международните стандарти за одит в параграф 2 от настоящия член. При използване на тези правомощия, Комисията взема под внимание всички изменения на МОС, направени от МФС, становището на Надзорния съвет за отчитане и отразяване на обществения интерес относно тези изменения, както и всякакви други развития в одита и одиторската професия.“.

13. В член 28 параграф 2 се заличава.

14. Член 29 се изменя, както следва:

a) параграф 1 се изменя, както следва:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) системата за гарантиране на качеството се управлява от компетентния орган по член 32 и се организира по такъв начин, че да е независима от задължителните одитори и одиторските дружества.“;

ii) добавя се следната буква к):

„к) проверките за гарантиране на качеството са целесъобразни и пропорционални с оглед на мащаба и размера на дейността на проверявания задължителен одитор или одиторско дружество.“;

iii) следната алинея се добавя след буква к):

„Компетентният орган по член 32 предоставя на разположение на заинтересованите страни, при поискване от тяхна страна, доклада, посочен в първа алинея, буква ж). Компетентният орган гарантира, че предоставеният доклад не накърнява търговските интереси на проверяваното одитирано предприятие, включително неговите индустриална и интелектуална собственост.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а за целите на по-нататъшно уточняване на изискванията по отношение на параграф 1, първа алинея, букви а), б) и д)—й).“.

15. Член 32 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите-членки определят компетентен орган, отговорен за публичния надзор над задължителните одитори и одиторските дружества въз основа на принципите, установени в параграфи 2—7.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Компетентният орган може да позволи лица, които не упражняват дейността и които имат познания в областите, свързани със задължителния одит, да участват в ръководството на системата за публичен надзор, при условие че те се избират в съответствие с независима и прозрачна процедура за номиниране. На лица, които упражняват дейността, не се разрешава да участват в ръководството на системата за публичен надзор.“;

в) встъпителното изречение в параграф 4 се заменя със следното:

„Компетентният орган носи крайната отговорност за надзора над:“;

г) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Компетентният орган разполага с правомощия, когато е необходимо, да започва и провежда разследвания във връзка със задължителните одитори и одиторските дружества, както и да предприема съответни мерки. Той разполага с адекватните ресурси за започване и провеждане на такива разследвания.

С оглед изпълнение на задачите си по настоящата директива компетентният орган разполага с достъп до всеки документ, под каквато и да е форма, държан от задължителни одитори или одиторски дружества, както и с право да получава и съхранява копие от него. Той също така има право да изисква информация от всяко лице, а при необходимост — да призовава и разпитва лице с цел получаване на информация.“;

д) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Компетентният орган функционира по прозрачен начин. Това включва публикуване на годишните работни програми и доклади за дейността.“.

16. Въмква се следният член 32а:

„Член 32а

Делегиране на задачи

Държавите-членки могат да разрешават на компетентния орган по член 32 да делегира задачи на други органи или организации, определени със закон, единствено по отношение на одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторските дружества. Всяко изпълняване на задачи от други органи или организации се делегира изрично от компетентния орган. При делегирането се посочват делегираните задачи и условията, при които те следва да бъдат изпълнявани. Органите или организациите са организирани по такъв начин, че да няма наличие на конфликт на интереси. Крайната отговорност по отношение на надзора за съответствието с настоящата директива и на мерките, приети в съответствие с нея, се носи от делегиращия компетентен орган.

Държавите-членки уведомяват Комисията и компетентните органи на останалите държави-членки за всички сключени споразумения по отношение делегирането на задачи, включително точните условия за регулиране на делегирането.“.

17. Член 36 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Параграф 2 не възпрепятства обмена на поверителна информация между компетентните органи. Лицата, които са наети или са били наети от компетентните органи, са длъжни да опазват обменената по такъв начин информация като професионална тайна. Задължението за опазване на професионалната тайна се прилага също за всяко друго лице, на което компетентните органи са делегирали задачи във връзка с целите, посочени в настоящата директива.“;

б) параграф 7 се заменя със следното:

„7. На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел определяне на процедурите за обмен на информация и на условията и реда за провеждане на трансграничните разследвания, предвидени в параграфи 2 и 4 от настоящия член.“.

18. В член 37 се добавя следният параграф 3:

„3. Всяка сключена между одитираното предприятие и трета страна договорна клауза, ограничаваща избора от общото събрание на акционерите или от съдружниците на същото предприятие съгласно параграф 1 до някои категории или списъци със задължителни одитори или одиторски дружества във връзка с назначаването или ограничаването на избора по отношение на това даден задължителен одитор или одиторско дружество да извършва задължителен одит на въпросното предприятие, е нищожна.“.

19. Глава X се заличава.

20. Въмква се следната глава Xа, включваща членове 43а и 43б:

„ГЛАВА Xа

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ОДИТ НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Член 43а

Опростен одит за средни предприятия

Държавите-членки гарантират, че прилагането на стандартите за одит към задължителния одит на годишните или консолидираните финансови отчети на средни предприятия е пропорционално на мащаба и сложността на стопанската дейност на тези предприятия.

При предприемане на проверки за гарантиране на качеството компетентните органи се съобразяват с пропорционалното прилагане на стандартите за одит.

Държавите-членки могат да поискат от професионални организации да предоставят насоки за пропорционалното прилагане на стандартите за одит по отношение на средните предприятия.

Член 43б

Малки предприятия

Когато държава-членка изисква задължителен одит на годишните или консолидираните отчети на малки предприятия, член 43а се прилага *mutatis mutandis*.

Когато в дадена държава-членка има установени правила за извършване на ограничен преглед на отчетите на малки предприятия като алтернатива на задължителния одит, тази държава-членка не е задължена да адаптира стандартите за одит към задължителния одит на тези предприятия.

За целите на настоящия член „ограничен преглед“ означава процедура, предприета от задължителен одитор или одиторско дружество с оглед установяване на неточности, дължащи се на грешка или измама във

финансовите отчети на предприятието, и която дава по-ниско равнище на увереност от задължителния одит.”.

21. Член 45 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Компетентните органи на държава-членка регистрират в съответствие с членове 15—17 всеки одитор и одиторско дружество от трета страна, които представят одиторски отчет, свързан с годишните или консолидираните отчети на предприятие, учредено извън Съюза, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар на тази държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО, освен когато предприятието е емитент изключително на дългови ценни книжа в обращение, за които се прилага едно от следните:

а) те са допуснати за търгуване на регулиран пазар на някоя държава-членка по смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*) преди 31 декември 2010 г., чиято деноминация за единица е най-малко 50 000 EUR, или в случай на дългови ценни книжа, деноминирани във валута, различна от евро, чиято деноминация за единица на датата на издаването е еквивалентна най-малко на 50 000 EUR;

б) те са допуснати за търгуване на регулиран пазар на някоя държава-членка по смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2004/109/ЕО от 31 декември 2010 г., чиято деноминация за единица е най-малко 100 000 EUR, или в случай на дългови ценни книжа, деноминирани във валута, различна от евро, чиято деноминация за единица на датата на издаването е еквивалентна най-малко на 100 000 EUR.

(*) ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38.“;

б) параграф 5 се изменя, както следва:

i) буква д) се заменя със следното:

„д) то публикува на своята интернет страница годишен доклад за прозрачността, който включва информацията, посочена в член X от Регламент [XXX] от [XXX] или то спазва равностойни изисквания за оповестяване.“;

ii) добавя се следната алинея:

„Държава-членка може да регистрира одитор от трета страна само ако той или тя отговаря на изискванията по първа алинея, букви а), г) и д).“;

г) параграф 6 се заменя със следното:

„6. С цел осигуряване на еднаквото прилагане на параграф 5, буква г) от настоящия член на Комисията се предоставят правомощията да взема решения относно еквивалентността, посочена в тази разпоредба, посредством актове за изпълнение. Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2. Държавите-членки могат да оценяват еквивалентността, посочена в параграф 5, буква г) от настоящия член, доколкото Комисията не е взела такова решение.

На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел установяване на общи критерии за еквивалентност, които трябва да се използват, когато се оценява дали одитът на финансовите отчети по параграф 1 от настоящия член се извършва в съответствие с международните стандарти за одит, посочени в член 26, както и с изискванията, предвидени в членове 22, 24 и 25. Такива критерии, които са приложими към всички трети страни, се използват от държавите-членки при оценяване на еквивалентността на национално равнище.“.

22. Член 46, параграф 2 се заменя със следното:

„2. С цел осигуряване на еднаквото прилагане на параграф 1 от настоящия член на Комисията се предоставят правомощията да взема решения относно еквивалентността, посочена в тази разпоредба, посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2. След като Комисията е признала еквивалентността, посочена в параграф 1 от настоящия член, държавите-членки могат да вземат решение да разчитат на тази еквивалентност, частично или изцяло, и по този начин да прекратят прилагането или да изменят, частично или изцяло, изискванията на член 45, параграфи 1 и 3. Държавите-членки могат да оценяват еквивалентността, посочена в параграф 1 от настоящия член, или да разчитат на оценки на други държави-членки, доколкото Комисията не е взела такова решение. Ако Комисията реши, че изискването за еквивалентност по параграф 1 от настоящия член не е изпълнено, тя може да позволи на съответните одитори и одиторски дружества да продължат своите одиторски дейности в съответствие с изискванията на съответните държави-членки в течение на подходящ преходен период.

На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а с цел установяване на общи критерии за еквивалентност, въз основа на изискванията по членове 29, 30 и 32, които се използват, когато се оценява дали системите за публичен надзор, за гарантиране на качеството, за разследването и санкциите на трета страна са еквивалентни на тези на Съюза. Тези общи критерии се използват от държавите-членки при оценяване на еквивалентността на национално равнище при липса на решение на Комисията по отношение на съответната трета страна.“.

23. Член 47 се изменя, както следва:

а) В параграф 2 се вмъква следната буква ба):

„ба) не се накърнява защитата на търговските интереси на одитираното предприятие, включително неговата индустриална и интелектуална собственост;“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. С цел да се улесни сътрудничеството, на Комисията се предоставят правомощията да взема решения относно адекватността, посочена в параграф 1, буква в) от настоящия член, посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за спазване на решението на Комисията.

На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а, с цел установяване на общите критерии за адекватност, в съответствие с които Комисията оценява дали компетентните органи на трети страни могат да бъдат признати като подходящи за сътрудничество с компетентните органи на държавите-членки за обмен на работни документи по одита или на други документи, държани от задължителните одитори или одиторските дружества. Общите критерии за адекватност се основават на изискванията на член 36 или на равностойни по същество функционални резултати от прекия обмен на работни документи по одита или на други документи, държани от задължителните одитори или одиторските дружества.“;

в) параграф 5 се заменя със следното:

„5. На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 48а за целите на определянето на изключителните случаи по параграф 4 от настоящия член с цел улесняване сътрудничеството между компетентните органи.“

24. В член 48 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Комисията се подпомага от комитет (наричан по-долу „Комитетът“). Той представлява комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011

ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13.“.

25. Вмъква се следният член 48а:

„Член 48а

Упражняване на делегирането

1. На Комисията се предоставя правомощие за приемане на делегирани актове при спазване на установените в настоящия член условия.
2. Правомощията да приема делегираните актове, посочени в член 8, параграф 3, член 22, параграф 4, член 26, параграф 3, член 29, параграф 2, член 36, параграф 7, член 45, параграф 6, член 46, параграф 2 и член 47, параграфи 3 и 5, се предоставят на Комисията за неопределен период от време от [дата на влизане в сила на настоящата директива].
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 3, член 22, параграф 4, член 26, параграф 3, член 29, параграф 2, член 36, параграф 7, член 45, параграф 6, член 46, параграф 2 и член 47, параграфи 3 и 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на посочените в него правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 3, член 22, параграф 4, член 26, параграф 3, член 29, параграф 2, член 36, параграф 7, член 45, параграф 6, член 46, параграф 2 и член 47, параграфи 3 и 5, влиза в сила само ако Европейският парламент или Съветът не са повдигнали възражения в срок от [два месеца] след като са получили нотификация за него или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да повдигат възражения. Посоченият срок може да бъде удължен с [два месеца] по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

Член 2

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в действие законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, не по-късно от [xxx]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и таблицата за съответствие между тези разпоредби и настоящата директива.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им

публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател